

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/153/2018
Identifikačné číslo spisu: 3015200051
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3015200051.4

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Věry Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Č.. XXX, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Heydukova č, 12, Bratislava, IČO: 47 234 318, v mene ktorej ako konateľ koná JUDr. Jakub Mandelík, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o správnej žalobe, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 55269-2/2014-BA zo dňa 25.11.2014, o náhrade za bolesť, o kasačnej sťažnosti žalovanej, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 05.09.2018, č. k. 13S/27/2015-128, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 05.09.2018, č. k. 13S/27/2015-128 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Sociálna poisťovňa, pobočka Topoľčany ako správny orgán prvého stupňa rozhodnutím č. 12652-129-2014 zo dňa 09.09.2014 podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) priznala žalobcovi nárok na náhradu za bolesť v sume 3.384,00 € a súčasne rozhodla, že nemá nárok na výplatu tejto náhrady z dôvodu, že v uvedenej výške mu bola vyplatená už na základe prvého rozhodnutia pobočky zo dňa 18.02.2013, ktoré bolo v konaní o odvolaní zrušené rozhodnutím žalovanej z 20.05.2014 a vec bola vrátená pobočke na ďalšie konanie.

2. Žalovaná rozhodnutím č. 55269-2/2014-BA zo dňa 25.11.2014 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) rozhodnutie pobočky zo dňa 09.09.2014 potvrdila, keď na základe posudkov posudzujúceho lekára, posudkových lekárov pobočky a ústredia a znaleckého posudku zo dňa 09.09.2014 nepovažovala za dôvodnú požiadavku žalobcu na náhradu za bolesť za celkovo 565 bodov a dospela k záveru, že žalobcovi patrí podľa zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z. náhrada za bolesť vo výške 70 bodov za položku 240 (voľný epidermálny prenos kože v rozsahu od 6 % do 10 % povrchu tela) a za bolesť v dôsledku viacnásobného poškodenia predlaktia a ruky podľa § 9 ods. 7 tohto zákona v maximálnej výške 150

bodov podľa položky č. 159a, celkovo 220 bodov.

Alternatívny návrh žalobcu na zvýšenie bodového ohodnotenia položky č. 159a v zmysle § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2004 Z. z. na dvojnásobok nepovažovala za dôvodný, lebo také navrhované zvýšenie nevyplýva ani z vykonaných kontrolných posudkov posudkových lekárov a znaleckého posudku, ani z prvotného posudku posudzujúceho lekára zo dňa 05.09.2011.

3. V správnej žalobe žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci žalovanou podľa § 9 ods. 7 a odsekov 5 a 6 zákona č. 437/2003 Z. z., keďže v danom prípade pri pracovnom úraze nedošlo k jednoduchej amputácii, ale žalobca sa musel podrobiť viacerým operáciám a vytrpel viac bolesti ako keby došlo k odňatiu celej hornej končatiny.

4. Žalobca sa v správnej žalobe domáhal aj prerušenia súdneho konania a podania návrhu na Ústavný súd Slovenskej republiky na začatie konania o súlade ustanovenia § 9 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z. s Ústavou Slovenskej republiky. Tento jeho návrh krajský súd zamietol uznesením č. k. 13S/27/2015-59 zo dňa 12.12.2016. Kasačnú sťažnosť žalobcu proti uvedenému uzneseniu Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol uznesením sp. zn. 9Sk/6/2017 zo dňa 28.03.2018, keď v jeho odôvodnení poukázal na to, že ... intenzita bolesti, či potreba operačného výkonu, spôsobujúca ďalšiu bolesť pri zložitejších poraneniach je zohľadnená v ustanovení § 9 ods. 5 a 6 zákona o náhrade za bolesť, ktoré umožňujú navýšenie bodového hodnotenia v prípadoch ako je bolestivejší spôsob liečenia, či potreba operačného výkonu.

5. Krajský súd v bode 10. rozsudku poukázal na lekársky posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 05.09.2011, vypracovaný posudzujúcim lekárom (§ 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.), ktorým bola bolesť žalobcu hodnotená celkovo 565 bodmi za 5 položiek, z čoho sa štyri týkali postihnutia ľavej hornej končatiny (položky 145d, 113b, 119d a 240) a jedna položka predstavovala ohodnotenie otrasu mozgu stredného stupňa, utrpeného pri havárii sanitky v rámci zdravotníckeho transportu.

V bode 11. rozsudku poukázal na posudok posudzujúceho lekára zo dňa 02.07.2012, ktorým bolo ohodnotenú dodatočné bodovanie bolesti v dôsledku nutnej operačnej liečby - otvorenú repozíciu, spongioplastiku a dlahovú osteosyntézu dňa 19.10.2011 pre vznik pseudoartrózy oboch kostí predlaktia vo výške 135 bodov.

Ďalej v bode 12. a 13. rozsudku krajský súd poukázal na posudok posudkového lekára pobočky, ktorý bol podkladom rozhodnutia pobočky zo dňa 18.02.2013, ktorým po kontrole bodového hodnotenia uznal za oprávnených 220 bodov. Taktiež poukázal na to, že posudkový lekár v kontrolnom posudku, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie pobočky zo dňa 22.07.2013, považoval dodatočné ohodnotenie bolesti v súvislosti s následnou operáciou dňa 07.12.2010 za nesprávne.

6. V bode 15. rozsudku krajský súd poukázal na znalecký posudok č. 88/2014 Prof. MUDr. H. A., CSc., znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia, traumatológia, ktorý uzavrel, že posudok posudkovej lekárky pobočky z 10.10.2011, kde sa priznáva 220 bodov, je správny a vo vzťahu k posudku posudkovej lekárky zo dňa 26.12.2012 uviedol, že poškodenému (žalobcovi) podľa položky 145d náleží 135 bodov, pretože operatér nikdy nemôže predpokladať vznik pseudoartrózy.

7. V bode 26. rozsudku poukázal na to, že z obsahu znaleckého posudku nie je jednoznačne zrejmé, aké boli otázky pre znalca, nakoľko sám nevykonal vlastné hodnotenie bolesti a podľa záveru posudku sa vyjadroval k záverom posudkovej lekárky, pričom k posudku posudzujúceho lekára sa vyjadroval len sprostredkovaným tým, že potvrdil správnosť záverov posudkovej lekárky; k otázke prípadného zvýšenia náhrady za bolesť v zmysle § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2004 Z. z. sa výslovne nevyjadril (neuviedol, že tu pre takéto navýšenie nie sú dôvody a prečo.

8. V bode 27. rozsudku krajský súd zdôraznil, že podľa posudku posudzujúceho lekára je bolesť žalobcu ohodnotená celkovo piatimi položkami na 565 bodov, z ktorých dve boli zvýšené podľa § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2004 Z. z. V posudku, ktorý podliehal kontrole (§ 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z.), boli uvedené skutočnosti, ktoré podľa posudzujúceho lekára boli dôvodom pre zvýšenie

náhrady. Za tejto situácie bolo podľa názoru krajského súdu povinnosťou správnych orgánov sa otázkou takéhoto zvýšenia riadne zaoberať, uviesť konkrétne dôvody, pre ktoré mu takéto zvýšenie nebolo priznané. Nie je pritom možné sa iba stroho odvolávať na závery znaleckého dokazovania, a už vôbec nie za situácie, keď na túto otázku nedal znalec v podstate žiadnu konkrétnu odpoveď. Ak žalovaný v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného znaleckého dokazovania vyplynulo, že tu nie sú dôvody na takéto zvýšenie, tak uvedené sa nezakladá na pravde. Znalec sa vyjadril len k otázke zvýšenia pri položke 145d, pri ktorej uviedol, že dôvody na zvýšenie predstavujú samostatný nárok žalobcu na odškodnenie.

Znalec sa však rovnako ako posudkový lekár nezaoberal dôvodom pre zvýšenie, ktoré bolo uvedené pri položke 119d, a to existenciou infekcie, devastačným charakterom úrazu a prolongovanou rekonvalescenciou. Postoj znalca k tejto otázke y bolo možné len domýšľať a odvodzovať z toho, že sa stotožňoval so závermi posudkovej lekárky, ktorá mimochodom tiež nedala jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na možné zvýšenie bodového hodnotenia bolesti žalobcu. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že ani samotná skutočnosť, že na danú vec dopadá ustanovenie § 9 ods. 7 zákona č. 437/2003 Z. z. ohľadne stanovenia možnej výšky bodového ohodnotenia, nemá vplyv na povinnosť správnych orgánov zaoberať sa tým, či sú dané dôvody na takéto zvýšenie.

9. Napokon v bode 28. krajský súd skonštatoval, že je úplne nemysliteľné, aby správny orgán nemožnosť navýšenia odôvodnil tým, že lekársky posudok posudzujúceho lekára neobsahoval navýšenie položky 159a (amputácia) v zmysle § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2003 Z. z., lebo je zrejmé, že tento posudok obsahoval skutočnosti odôvodňujúce zvýšenie, neobsahoval však samotnú položku 159a, nakoľko u žalobcu nedošlo k amputácii hornej končatiny. Správne orgány majú oprávnenie vykonať kontrolu tohto bodového ohodnotenia, ktorá však nezahŕňa možnosť meniť tento posudok tak, že sa poškodenej osobe prizná nárok za iné položky ako boli určené v posudku, ktorý podliehal kontrole. S poukazom na uvedené je podľa krajského súdu zrejmé, že aj keď poškodenie, ktoré sa týka ľavej hornej končatiny môže byť hodnotené len do výšky bodového hodnotenia amputácie tejto končatiny, neznamená to, že sa má žalobcovi priznať náhrada za túto položku, hoci k amputácii v danom prípade nedošlo; ide iba o vyjadrenie limitu, „čo však automaticky neznamená, že sa takýto poškodený (...má) odškodňovať podľa položky, ktorá takýto limit stanovuje a ktorá reálne nevyjadruje poškodenie jeho zdravia.“

10. Z uvedených dôvodov krajský súd rozhodnutie žalovanej výrokom rozsudku I. zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie s tým, že jej povinnosťou bude zaoberať sa riadne existenciou dôvodov pre zvýšenie náhrady za bolesť podľa § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2003 Z. z. a svoje rozhodnutie riadne odôvodniť.

11. Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podanou kasačnou sťažnosťou z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), teda z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Pokiaľ krajský súd v bode 26. vychádzal z toho, že z obsahu znaleckého posudku nie je jednoznačne zrejmé, aké boli otázky pre znalca, túto domnienku súdu žalovaná nepovažovala za správnu, pretože v znaleckom posudku je v 2. bode s názvom „účel posudku“ jasne uvedená otázka, či bodové hodnotenie bolesti v lekárskom posudku „...posudzujúceho lekára...“ je v súlade so zákonom.

13. Podľa žalovanej taktiež nie je pravdou, že by sa znalec nezaoberal otázkou navýšenia položky 119d. Podľa jej názoru ak by to bolo dôvodné, znalec by zvýšenie tejto položky uviedol. Posudková lekárka neakceptovala zvýšenie položky 119d. Znalec pritom uviedol, že ... plne súhlasí s posudkovou lekárkou Sociálnej poisťovne, ktorá namietala a nesúhlasila s bodovým hodnotením MUDr. T. a tomuto prináleží iba položka:

- 240 voľný epidermálny prenos kože v rozsahu od 6 % do 10 % povrchu tela 70 bodov,
- 159a amputácia v ramennom kĺbe s počtom bodov 150.“

14. Žalovaná zdôraznila, že jej neprislúcha hodnotiť správnosť záverov znaleckého posudku, hodnotí iba to, či závery znalca zodpovedajú zásadám logiky. Má za to, že odpoveďou znalca na otázku možného

navýšenia položky 119d je jeho nepriznanie po dôkladnom preštudovaní lekárskeho nálezov a posudkov. To, že znalec nezvýšil bodové hodnotenie bolesti, zakladá prezumpciu nesúhlasu s takým navýšením.

15. Zároveň však žalovaná poznamenala, že napriek skutočnosti, že v § 9 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z. je uvedené, že ak sa viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového ohodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickú alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny, žalobcovi bola priznaná položka 240 (voľný dermo - epidermálny prenos kože) s počtom 70 bodov, čo samo o sebe predstavuje navýšenie v rozsahu uznaného znalcom a právoplatným rozhodnutím pobočky č. 12652-130/2014-TO zo dňa 09.09.2014 mu bol priznaný nárok na bolestné v sume 2.123,00 € za položku 145d (zlomenina obidvoch kostí predlaktia) s počtom 135 bodov.

16. K právnomu názoru krajského súdu v bode 28. jeho rozsudku žalovaná namietla, že ak by všetky položky z posudku boli „upravené“ len k limitu stanovenému v § 9 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z., taký postup by predstavoval len „sťaženu“ formu určenia bodového hodnotenia, kedy v konečnom dôsledku by bolo možné, aj keď viacerými položkami, hodnotiť bolesť žalobcu v zmysle legislatívy len do 150 bodov.

17. Napokon žalovaná namietla aj to, že krajský súd neprerušil konanie do rozhodnutia ústavného súdu o návrhu Okresného súdu Bratislava II na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 9 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z. s ústavou. Podľa jej názoru bol krajský súd povinný konanie prerušiť podľa § 100 ods. 1 písm. a/ SSP a nie odkázať žalobcu na nové konanie pred orgánom verejnej správy. Zrušenie rozhodnutia nemôže súdu slúžiť na to, aby umožnilo žalobcovi opätovne podať návrh na posúdenie ústavnosti, takže ak krajský súd pripúšťa, že by ústavný súd taký nesúlad mohol vysloviť, bolo jeho povinnosťou sa takým návrhom riadne zaoberať prerušením konania a nie odkázať žalobcu na nové konanie.

18. Z uvedených dôvodov žalovaná žiadala, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

19. Žalobca v stanovisku zo dňa 08.11.2018 považoval kasačnú sťažnosť za nedôvodnú, lebo prehodnotenie zdravotného stavu znalcom neodstránilo rozpor medzi bodovým ohodnotením. Znalecký posudok je po obsahovej stránke veľmi stručný, znalec sa len stotožnil so závermi posudkovej lekárky sťažovateľky bez toho, aby uviedol vlastné medicínske závery. Zo znaleckého posudku nie je zrejmé, či znalec venoval pozornosť komplikáciám pri liečbe zranení, čo by viedlo k navýšeniu bodového ohodnotenia v zmysle § 9 ods. 5 a 6. Ak sťažovateľka tvrdí, že jej neprislúca zasahovať do vypracovaných znaleckých posudkov, v prípade eventuálnych rozporov alebo absencie zodpovedania niektorej z otázok významných pre rozhodnutie, bola oprávnená požiadať znalca o vyjadrenie, resp. doplnenie znaleckého posudku. Žalobca preto navrhol, aby najvyšší súd kasačnú sťažnosť zamietol a aby žalobcovi priznal náhradu trov kasačného konania.

20. Najvyšší súd ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 492 ods. 2 SSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu dospieť k záveru, že kasačná sťažnosť žalovanej je z časti dôvodná.

21. Podľa § 445 ods. 1 písm. c/ SSP podstatnou náležitosťou kasačnej sťažnosti je aj uvedenie, z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“).

22. Podľa § 453 ods. 2 SSP kasačný súd je viazaný sťažnostnými bodmi; to neplatí, ak napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní, v ktorom krajský súd nebol viazaný žalobnými bodmi.

23. Žalovaná v kasačnej sťažnosti namietala, že krajský súd mal konanie prerušiť podľa § 100 ods. 1 písm. a/ SSP.

24. Podľa § 100 ods. 1 písm. a/ SSP správny súd konanie uznesením preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

25. Podľa § 131 SSP správny súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Správny súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Správny súd je tiež viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, rozhodnutím o osobnom stave a o vzniku alebo zániku spoločnosti. Rozhodnutím o priestupku a inom správnom delikte je správny súd viazaný len, ak takéto rozhodnutie nie je predmetom samotného konania.

26. Podľa § 132 ods. 1 SSP otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 131, si môže správny súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť.

27. Podľa § 132 ods. 2 SSP ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, správny súd na takéto rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

28. Obligatorným dôvodom prerušenia konania podľa § 100 ods. 1 písm. a/ je zistenie skutočnosti, že rozhodnutie správneho súdu závisí od otázky, ktorú nie je správny súd v správnom súdnom konaní oprávnený riešiť.

29. V danom prípade žalobca predložil krajskému súdu kópiu návrhu Okresného súdu Bratislava II na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 9 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z. s Ústavou SR, ktorý bol ústavnému súdu doručený 06.08.2018. O tejto otázke má právomoc rozhodnúť Ústavný súd Slovenskej republiky, teda iný orgán verejnej moci podľa § 131 SSP. Krajský súd preto bol povinný konanie prerušiť do rozhodnutia ústavného súdu o uvedenom návrhu.

30. V tejto súvislosti kasačný súd poznamenáva, že Ústavný súd SR uznesením sp. zn. PL.ÚS 19/2018 zo dňa 28.11.2018 prijal návrh Okresného súdu Bratislava II. na ďalšie konanie.

31. Vzhľadom na uvedené kasačný súd považoval kasačnú sťažnosť v tejto časti za dôvodnú.

32. Sťažovateľka namietala nesprávny právny názor krajského súdu vo vzťahu k hodnoteniu bolestného a znaleckému posudku.

33. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 437/2002 Z. z. bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

34. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. lekársky posudok obsahuje:

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu a povolanie poškodeného,
- b) dátum vzniku poškodenia na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, dátum priznania choroby z povolania,
- c) miesto, kde vzniklo poškodenie na zdraví,
- d) čísla položiek, podľa ktorých sa hodnotila bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia,
- e) určenie diagnózy,
- f) hodnotenie v bodoch a zdôvodnenie,
- g) celkový počet bodov.

35. Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov.

36. Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

37. Zásady na hodnotenie bolesti upravuje ustanovenie § 9 zákona č. 437/2004 Z. z.. Podľa odseku 1 tohto ustanovenia posudzujúci lekár hodnotí bolesť podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v I. a III. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia bolesti sa hodnotí akútna fáza bolesti.

38. Podľa § 9 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. bodové hodnotenie bolesti sa zvýši až o polovicu, ak:

- a) vznikla infekcia rany okrem tetanu; bodové hodnotenie bolesti možno zvýšiť len v súvislosti s ranou, ktorej čas liečenia sa infekciou predĺžil,
- b) poškodenie na zdraví vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia alebo pri liečení nastali komplikácie,
- c) povaha poškodenia na zdraví si vyžiadala operačný výkon, pričom za operačný výkon sa nepovažuje injekcia, punkcia kĺbu, hrudníka a abscesu, infúzia a transfúzia; toto zvýšenie sa nevzťahuje na operačný výkon, ak je zahrnutý v sadzbe pre príslušné poškodenie na zdraví.

39. Podľa § 9 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. pri súbehu dôvodov podľa odseku 5 možno hodnotiť bolesť najviac do výšky dvojnásobku ustanovenej sadzby.

40. Podľa § 9 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z. ak poškodený utrpel súčasne viac poškodení na zdraví, hodnotí sa bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne a bodové hodnotenia sa sčítavajú. Ak sa však viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickú alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny.

41. Podľa lekárskeho posudku o bolestnom zo dňa 05.09.2011 posudzujúci lekár na účely hodnotenia bolesti použil:

- položku 145d - zlomenina kostí predlaktia, liečená operáciou s počtom 135 + 135 bodov podľa § 9 ods. 5 a 6 zákona, spolu 270 bodov. Navýšenie zdôvodnil;
 - položku 223 - otras mozgu s počtom 60 bodov, spolu 60 bodov;
 - položku 113b - pomliaždenie predlaktia ťažkého stupňa s počtom 15 bodov, spolu 15 bodov;
 - položku 119d - úplné prerušenie viacerých šliach ohýbačov a vystieračov prsta a ruky v zápästí so sutúrou šliach s počtom 100 bodov + 50 bodov, spolu 150 bodov. Navýšenie zdôvodnil;
 - položku 240 - voľný dermo-epidermálny prenos kože v rozsahu od 6 % do 10 % povrchu tela s počtom 70 bodov
- a celkovým počtom 565 bodov.

42. Posudková lekárka pobočky Sociálnej poisťovne pri kontrole bodového ohodnotenia pracovného úrazu podľa § 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z. v posudku v zápisnici o tejto kontrole zo dňa 10.10.2011 pre hodnotenie bolesti uznala položku 240 s počtom 70 bodov a položku 159a (amputácia/odňatie/exartikulácia v ramennom kĺbe) s počtom 150 bodov a celkovo iba 220 bodov. Nesúhlas s celkovým počtom bodov za položky 145d, 113b, a 119d odôvodnila tým, že počet bodov za uvedené položky prekračuje súčet bodov za anatomickú a funkčnú stratu končatiny s prirovnaním týchto položiek k položke 159a a v nej uvedeným počtom bodov 150. Položku 223 považovala za neopodstatnenú, lebo k otrasu mozgu došlo pri havárii sanitky počas prevozu.

43. K rovnakému záveru o konečnom ohodnotení bolesti podľa § 159a, teda 150 bodmi + 70 bodov podľa položky 240, v súčte 220 bodov dospel pri kontrole bodového hodnotenia posudkový lekár pobočky aj v posudku z 02.09.2014 a posudkový lekár ústredia v posudku zo dňa 25.11.2014.

44. Podľa názoru kasačného súdu posudok posudzujúceho lekára bol vypracovaný na tlačive, ktoré zodpovedá jeho vzoru v prílohe č. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. a posudzujúci lekár v ňom v súlade s § 9 ods. 7 veta prvá tohto zákona hodnotil bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne, teda podľa každej položky osobitne.

45. Pri uvedení súčtu bodového hodnotenia však podľa názoru kasačného súdu mal posudzujúci lekár vychádzať z ustanovenia § 8 ods. 2 a § 9 ods. 7 veta druhá uvedeného zákona, čo neurobil. Vzhľadom na uvedené teda správne orgány opodstatnene mali dôvodnú pochybnosť o správnom hodnotení

bolestného, a to aj vzhľadom na spornosť započítania položky 223, týkajúcej sa utrpenia otrasu mozgu pri zdravotnom transporte. Bol preto daný dôvod na vyžiadanie si znaleckého posudku.

46. Podľa názoru kasačného súdu však žalovaná pri postupe podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. nesprávne znalcovi uložila posúdiť, či bodové hodnotenie bolesti vystavené posudzujúcim lekárom je v súlade so zákonom. Správne mu mala predovšetkým uložiť, aby sám na základe potrebnej dokumentácie vykonal a odôvodnil hodnotenie bolesti podľa na vec sa vzťahujúcich ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z..

47. Pokiaľ sťažovateľka namietala, že jej neprislúcha hodnotiť správnosť záverov znaleckého posudku a že hodnotí iba to, či závery znalca zodpovedajú zásadám logiky, tento jej záver je správny. To však neznamená, že nie je povinná skúmať, či zadanie úlohy znalcovi a odpoveď znalca v kontexte obsahu znaleckého posudku zodpovedá požiadavke na riadne zistenie skutočného stavu, a či nezostala nezodpovedaná niektorá otázka, ktorá má význam pre konečné rozhodnutie o nároku.

48. Z uvedených dôvodov kasačný súd kasačnú sťažnosť žalovanej v tejto časti nepovažoval za dôvodnú.

49. Ako je uvedené v bode 2. odôvodnenia tohto rozsudku, žalovaná alternatívny návrh žalobcu na zvýšenie bodového ohodnotenia položky č. 159a v zmysle § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2004 Z. z. na dvojnásobok nepovažovala za opodstatnený, a to z dôvodu, že také navrhované zvýšenie nevyplýva ani z vykonaných kontrolných posudkov posudkových lekárov a znaleckého posudku, ani z prvotného posudku posudzujúceho lekára zo dňa 05.09.2011.

Krajský súd k tejto argumentácii v bode 28. skonštatoval, že je úplne nemysliteľné, aby správny orgán nemožnosť navýšenia odôvodnil tým, že lekársky posudok posudzujúceho lekára neobsahoval navýšenie položky 159a (amputácia) v zmysle § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2003 Z. z., lebo je zrejmé, že tento posudok obsahoval skutočnosti odôvodňujúce zvýšenie, neobsahoval však samotnú položku 159a, nakoľko u žalobcu nedošlo k amputácii hornej končatiny. Správne orgány majú oprávnenie vykonať kontrolu tohto bodového ohodnotenia, ktorá však nezahŕňa možnosť meniť tento posudok tak, že sa poškodenej osobe prizná nárok za iné položky ako boli určené v posudku, ktorý podliehal kontrole. S poukazom na uvedené je podľa krajského súdu zrejmé, že aj keď poškodenie, ktoré sa týka ľavej hornej končatiny môže byť hodnotené len do výšky bodového hodnotenia amputácie tejto končatiny, neznamená to, že sa má žalobcovi priznať náhrada za túto položku, hoci k amputácii v danom prípade nedošlo; ide iba o vyjadrenie limitu, „čo však automaticky neznamená, že sa takýto poškodený má „odškodňovať“ podľa položky, ktorá takýto limit stanovuje a ktorá reálne nevyjadruje poškodenie jeho zdravia“.

Z obsahu tejto úvahy kasačnému súdu vyplynul záver krajského súdu, že pri viacerých postihnutiach jednej končatiny sa v lekárskom posudku o bolestnom správne majú uvádzať položky za jednotlivé postihnutia a liečebné úkony, čo však nevyklučuje konečný súčet určením maximálneho počtu bodov s odôvodnením použitia položky, na ktorú odkazuje ustanovenie § 9 ods. 7 veta druhá zákona č. 437/2003 Z. z.. V tejto časti, týkajúcej sa položiek aplikovateľných jednotlivo na hodnotenie bolesti spôsobenej priamo úrazom, jeho liečením a odstraňovaním jeho následkov jednotlivými zdravotnými úkonmi, preto kasačný súd uvedený právny názor považoval za správny.

50. Podľa názoru kasačného súdu pre ustálenie výšky bodového ohodnotenia bolesti ako aj úplnosti a hodnovernosti posudkov, či už posudzujúceho lekára, posudkového lekára, príp. znalca, je podstatná aj otázka, či body za jednotlivé položky podľa § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2004 Z. z. môžu v prípade postihnutia ruky a predlaktia dosiahnuť maximálne 150 bodov v súlade s položkou č. 159. a prílohy č. 1 tohto zákona, alebo či za maximum bodového ohodnotenia bolesti za postihnutia ruky a predlaktia možno považovať dvojnásobok sadzby uvedenej v položke č. 159. a v spojení s § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 347/2004 Z. z., čo by v danom prípade bolo 300 bodov, čoho sa žalobca domáhal už v správnom konaní, ako aj v správnej žalobe. Krajský súd sa s uvedenou otázkou pri svojej argumentácii, uvedenej v bode 28. jeho rozsudku, opomenul vysporiadať.

51. V tejto súvislosti kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že v spisoch žalovanej sú založené zápisnice o kontrole bodového hodnotenia bolesti iného poistenca, u ktorého posudkový lekár pobočky i ústredia v posudkoch z 08.10.2014 a 11.04.2014 uznali položku 159a počtom 300 bodov, teda dvojnásobkom, čo nasvedčuje rôznemu postupu správnych orgánov pri kontrole bodového ohodnotenia.

52. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom je viazaný právnym názorom kasačného súdu. V novom rozhodnutí rozhodne znovu o náhrade trov konania, vrátane trov konania kasačného.

53. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.